

Koncern it-strategi 2010-2012

Maj 2010

Koncern it-strategi 2010-2012

2010

Udgivet af:

Transportministeriet
Frederiksholms Kanal 27
1220 København K

Udarbejdet af en gruppe bestående af:

Hakon Iversen, departementet
Claus Møller, departementet
Carsten Eismark, departementet
Kenneth Lau Rentius, Banedanmark
Henrik Lund, Kystdirektoratet
Said Atis Issilam, Statens Luftfartsvæsen
Henrik Andersen, Naviair
Torben Sløk Andersen, Vejdirektoratet
Peter B. Thomsen, Trafikstyrelsen
Sisse Tønnes Hertz, Trafikstyrelsen
Johan Stranddorf, Havarikommissionen
Anne Marie Holkov, departementet

på vegne af Transportministeriets Toplederforum

Tryk:

Transportministeriet

Indhold

Forord	4
1. Visioner og pejlemærker	5
2. Lettere at være borger og virksomhed i Danmark.....	7
2.1. Regeringens digitaliseringsstrategi – eDag3.....	7
2.2. Transportministeriets øvrige digitale services	7
3. Understøtte effektivisering og forretningsudvikling	9
3.1. Effektiviseringsmuligheder	9
3.2. Outsourcing	9
3.3. Tidssvarende løsninger til medarbejderne.....	10
3.4. EU – udveksling af data i digitalt format	10
4. Beslutningsorienteret styring.....	11
4.1. Strategisk styring.....	11
4.2. Operationel styring.....	12
4.3. Projektstyring	13
4.4. Forretningskritiske it-kompetencer	13
5. Relevante fælles løsninger.....	14
5.1. Statens It	14
5.2. It-arkitektur	14
5.3. Indkøb.....	15
5.4. Konkrete harmoniseringer og ensretninger	15
6. Informationssikkerhed leve op til DS484 eller ISO27000-serien	16
6.1. Ansvar	16
6.2. Tilsyn.....	16
6.3. Opfølgning	16
7. Konkrete it-projekter - 2010	17
7.1. Målsætning 1: Lettere at være borger og virksomhed i Danmark.....	17
7.2. Målsætning 2: Understøtte effektivisering og forretningsudvikling.....	18
7.3. Målsætning 3: Beslutningsorienteret styring.....	19
7.4. Målsætning 4: It-sikkerhed leve op til DS484/ISO27000	19
7.5. Målsætning 5: Relevante fælles løsninger	19

Forord

Denne koncern it-strategi er gældende for Transportministeriet med tilhørende institutioner. Strategien er ikke gældende for Transportministeriets selskaber. Strategien dækker en 3-årig periode 2010-2012 og erstatter den tidligere koncern it-strategi, som var gældende for 2007-2010.

Strategien opstiller en overordnet målsætning eller vision, der understøtter ministerområdets strategiske grundlag "Mobilitet, der skaber værdi". Dette skal være ledetråden i de kommende års koncern it-strategiarbejde.

Til at opfylde denne vision er der opstillet 5 mere konkrete målsætninger. Øget digitalisering, effektivisering og samarbejde er kodeordene for disse.

Udmøntningen af de 5 konkrete målsætninger forudsætter, at it-arbejdet fortsat skal være funderet ude i de enkelte institutioner, men fremover skal Transportministeriets institutioner være bedre til at lære af hinanden, og udnytte de fordele, der ligger i at tænke på tværs af ministerområdet og staten.

1. Visioner og pejlemærker

Ministerområdets koncernfælles strategiske grundlag er formuleret i "Mobilitet, der skaber værdi". Det strategiske grundlag har en vision om at udbygge transportsystemet i Danmark i overensstemmelse med samfundets behov. Konkret hedder det: "Transportministeriets vision er: Transportsystemerne udbygges i overensstemmelse med samfundets behov. Transportens negative virkninger (eksternaliteter) reduceres." Dette betyder bl.a., at den kollektive trafik skal løfte det meste af fremtidens vækst, og at vejkapaciteten skal udbygges der, hvor behovet er størst. Samtidig skal transportens negative virkninger reduceres mest muligt gennem udvikling af grøn transport, reduktion af støj og forurening samt bedre trafikikkerhed.

Vi lever i et informationsteknologisamfund, og velfungerende it-systemer er en afgørende faktor for realiseringen af dette koncernfælles strategiske grundlag og en afgørende faktor for, at Transportministeriets vision når helt ud til den enkelte borger.

Transportministeriet skal således overfor borgere og virksomheder fremstå professionelt i forhold til de it-baserede ydelser, som Transportministeriet leverer.

Transportministeriet skal anvende internettet i stadig større grad. Dels som led i ministeriets myndighedsbehandling og dels som informationstjenester til borgere og virksomheder.

It er også helt afgørende for en velfungerende trafikstyring og trafikinformation inden for alle transportformer. It er grundlaget for at skabe bedre trafikinformation for borgerne på togstationerne og terminaler i lufthavene samt give bilisterne løbende trafikinformation på vejene (ITS, som står for Intelligent Traffic System). Med udskiftning af hele jernbanenettets signalsystem er it også fundamentet for driften af togtrafikken og for sikkerheden på banen. På længere sigt er it fundamentet for indførelse af roadpricing.

Sidst, men ikke mindst, er it-modeller, og de informationer og prognoser, som disse giver, helt afgørende for den langsigtede trafikplanlægning og -analyse og i Transportministeriets konkrete opbygning af landstrafikmodellen.

Krav til it-forvaltningen er ikke kun båret af det koncernfælles strategiske grundlag, men er i høj grad også præget af omverdenens krav til Transportministeriet.

Regeringen peger i sin nuværende digitaliseringsstrategi "Strategi for digital forvaltning af den offentlige sektor 2007-2010" på nødvendigheden af digital service, effektivisering og samarbejde. eDag 3 initiativerne udspringer af regeringens digitaliseringsstrategi, og indebærer, at al kommunikation med borgere og virksomheder skal kunne foregå digitalt i 2012. Desuden skal Transportministeriet være en del af borgerportalen (borger.dk) og virksomhedsportalen (virk.dk).

På de indre linjer skal it være med til at understøtte en generel effektiv opgavevaretagelse. Ud over dette giver den teknologiske udvikling medarbejderne en forventning om tidssvarende it-arbejdsstationer.

Både det koncernfælles strategiske grundlag og omverdenens krav om større digitalisering, effektivisering og samarbejde udfordrer således it-forvaltningen i alle dens aspekter, inkl. på sikkerhedsområdet.

For at Transportministeriet kan realisere sit koncernfælles strategiske grundlag og løfte omverdenens krav, skal it-forvaltningen i Transportministeriet udvikles. De enkelte institutioner skal fortsat varetage det it-ansvar, der følger af at være en institution, men fremover skal ministerområdet blive bedre til at samarbejde og koordinere på tværs.

Ved at indføre en mere fokuseret og beslutningsorienteret tværgående styring end den, der kendes i dag, vil Transportministeriet få en robust tværgående ledelses- og forvaltningsstruktur, der kan imødegå de øgede krav. Den tværgående styring skal udmønte sig ved en klar ledelsesmæssig struktur omkring it-driftsfællesskabet og en god styring af it-investeringerne. De største institutioner skal være frontløbere i denne udvikling, så den kan være til gavn for de mindre institutioner i ministerområdet.

For at opnå økonomiske og kvalitetsmæssige fordele, skal der etableres fælles løsninger, der hvor det giver en forretningsmæssig værdi. Nye tiltag skal koordineres. På indkøbsområdet skal der høstes flere fordele gennem anvendelse af fælles statslige indkøbsaftaler og udbud.

Finansministeriet barsler også med implementeringen af en række tværstatslige systemer på økonomi- og personaleområdet, og en mulig tværstatslig samling af selve it-understøttelsen er undervejs med Statens It.

Alt i alt kan der derfor formuleres en vision og følgende 5 målsætninger for det koncernfælles it-arbejde for perioden 2010-2012.

Vision:

Transportministeriets koncernfælles strategiske grundlag "Mobilitet, der skaber værdi" skal understøttes

Målsætning 1:

Transportministeriet skal bidrage til, at det bliver lettere at være borger og virksomhed i Danmark

Målsætning 2:

It og digitalisering skal understøtte effektiviseringsindsatsen og forretningsudviklingen i ministerområdet

Målsætning 3:

Styring af it-området i Transportministeriet skal gøres mere beslutningsorienteret

Målsætning 4:

Transportministeriets informationssikkerhed skal leve op til DS484 eller ISO27000-serien

Målsætning 5:

Der skal findes relevante fælles løsninger på it-området inden for ministeriet

2. Lettere at være borger og virksomhed i Danmark

Den offentlige forvaltning skal fortsat digitaliseres og tilbyde digital service til borgere og virksomheder. Regeringen har i den sammenhæng opstillet en digitaliseringsstrategi. Transportministeriet skal være en del af denne udvikling.

Derfor kan der for strategiperioden opstilles følgende målsætning: "Transportministeriet skal bidrage til, at det bliver lettere at være borger og virksomhed i Danmark."

I kapitel 7 Konkrete it-projekter – 2010 præsenteres kort Transportministeriets vigtigste nye it-projekter, der skal gøre det lettere, at være borger og virksomhed i Danmark.

2.1. Regeringens digitaliseringsstrategi – eDag3

Som led i realiseringen af regeringens digitaliseringsstrategi er der formuleret en eDag3 kaldet "Nem adgang til det offentlige på nettet," og 3 målsætninger i forbindelse med denne. Målsætningerne skal realiseres pr. 1. november 2010.

Målsætningerne betyder, at Transportministeriet skal være en del af borgerportalen borger.dk og virksomhedsportalen virk.dk, så der kan skabes overblik over de services og informationer, som Transportministeriets institutioner tilbyder. Vejdirektoratet koordinerer Transportministeriets præsentation på borger.dk.

eDag3-målsætningerne betyder også, at alle Transportministeriets selvbetjeningsløsninger, hvor der er behov for log in eller anden sikker identifikation, alene skal anvende NemLog-in med Digital Signatur. NemLog-in betyder, at borgeren med ét log-in kan tilgå flere offentlige services. Konsekvensen af dette er, at pin-koder udfases.

Ligeledes betyder eDag3, at alle borgerrettede selvbetjeningsløsninger skal integreres visuelt i borgerportalen. Desuden skal alle myndigheder kunne kontaktes og svare via dokumentboksen, og alle myndigheder skal kunne afsende alle relevante masseforsendelser via dokumentboksen til tilsluttede borgere og virksomheder.

Transportministeriet skal i strategiperioden således opfylde eDag3 målsætningerne, og de enkelte institutioner kan også samtidig efter eget ønske være en aktiv spiller i medie-kampagnen, som i efteråret 2010 lanceres af eDag3-sekretariatet for at gøre opmærksom på de nye muligheder, som eDag3 medfører.

2.2. Transportministeriets øvrige digitale services

Transportministeriet skal ud over at opfylde eDag3-målsætningerne arbejde aktivt for at synliggøre sine digitale services. På de enkelte institutioners hjemmesider tilbydes i dag digitalt en række informationer til borgere og virksomheder i form af statistisk materiale og information om de arbejdsopgaver, som den enkelte institution varetager.

Eksemplerne er mange, og de her nævnte er ikke udtømmende.

På Trafikstyrelsens hjemmeside om bilviden, kan der findes oplysninger om bilers sikkerhed, energiforbrug, miljøforhold, kilometertal og seneste synsdato. På Banedanmarks hjemmeside informeres der om anlæg af ny infrastruktur og de konsekvenser dette har for lokalområdet. Kystdirektoratet stiller på sin hjemmeside data til rådighed, bl.a. kan der via et landkort på hjemmesi-

den tilgås vandstandsdata, information om bølgehøjder mv. på givne lokationer. Ligeledes kan fiskere, der anløber Thorsminde Havn, se de seneste pejlinger og dermed besejlingsdybderne.

Transportmidlernes rettidighed er også et af de forhold, der berører borgeren, og er vigtig i borgerens hverdag. Både indenfor fly- og banetransporten findes komplicerede it-styresystemer, som styrer trafikafviklingen og dermed i sidste ende også rettidigheden. Også vejtrafikken overvåges. I dag gives en række informationer om rettidighed, kødannelser mv. allerede på hjemmesiderne. Dette er tilfældet for Banedanmarks hjemmeside og Vejdirektoratets hjemmeside (trafikken.dk).

Vejdirektoratet tilbyder en sms-service, der udsender meddelelser til særtransportchauffører om f.eks. spærretid for tunge særtransporter ved risiko for varme belægninger om sommeren.

3. Understøtte effektivisering og forretningsudvikling

Som nævnt indledningsvist, favner it-anvendelsen bredt i løsningen af Transportministeriets opgaver. Grundlæggende styrer it trafikafviklingen og sikkerheden inden for flere forskellige transportformer samt planlægningen og styringen af de store infrastrukturopførelser. Effektiviserings- og forretningsudviklingsopgaver baseret på it og digitalisering ligger således i de enkelte institutioner, der har det indgående fagspecifikke kendskab inden for de enkelte transportformer.

Der kan derfor for strategiperioden opstilles følgende målsætning: "It og digitalisering skal understøtte effektiviseringsindsatsen og forretningsudviklingen i ministerområdet".

3.1. Effektiviseringsmuligheder

Digitalisering er en vej frem mod yderligere effektivisering. Nye digitaliseringsløsninger skal dog tænkes sammen på en fornuftig måde eller pege på stordriftsfordele for, at et effektiviseringspotentiale skal kunne effektueres.

Inden for administrationsområdet kan der i ministerområdet fremhæves flere eksempler på digitale løsninger, der har resulteret i en betydelig effektivisering.

Banedanmark har med hele deres SAP-løsning formået at strukturere økonomioplysningerne på en sådan måde, at de er direkte henførbare til de enkelte infrastrukturprojekter. Ligeledes er en række øvrige forvaltningsområder integreret i løsningen.

Med udviklingen af et tilsynsplanlægningssystem (TPS), har Statens Luftfartsvæsen fået et effektivt værktøj til understøttelse af såvel den enkelte tilsynsinspektørs planlægning og udførelse af tilsynene, ligesom ledelsens behov for styringsmæssigt indblik i og opfølgning på de planlagte tilsynsaktiviteter og resultaterne heraf er forbedret.

I departementet er der indført et nyt ESDH-system, og i sammenhæng med dette er departementets sagsgange blevet digitaliseret. Sammen med en stor gennemsigtighed har systemet givet en betydelig effektivisering.

Der henvises til kapitel 7 Konkrete it-projekter - 2010 for yderligere information om digitaliseringsprojekter i Transportministeriet, der har effektivisering og forretningsudvikling som formål.

3.2. Outsourcing

Outsourcing skal i strategiperioden altid overvejes som en mulighed frem for etablering af in-house driftsfunktioner. Der er flere årsager til dette, men det er særligt af betydning, at outsourcing generelt giver gode muligheder for løbende at indhøste markedets konkurrencefordele.

Ligeledes skal Transportministeriet forberede sig på en fremtid med større statsligt driftsfællesskab, hvor staten som en samlet enhed i langt højere grad vil søge at presse og udnytte markedet. Det første skridt er allerede taget gennem etablering af Statens It, men Transportministeriet er endnu ikke en del af dette.

Statens Its sourcing- og outsourcingstrategi kendes ikke, men for Transportministeriets institutioner er det i strategiperioden vigtigt, at institutionerne harmoniserer udløbstidspunktet på de forskellige outsourcingkontrakter mest muligt. Derfor skal indgåelse af nye outsourcing kontrak-

ter fremsendes til departementet til godkendelse, før de indgås. Departementet vil dog altid tage hensyn til institutionernes drifts- og forretningsbehov.

3.3. Tidssvarende løsninger til medarbejderne

Omverdenens teknologiske udvikling går hurtigt, og afføder krav til it-forvaltningen om tidssvarende løsninger. Medarbejderne har en forventning om, at arbejdspladsen er på omgangshøjde med de software løsninger, som findes på markedet til hjemmebrug. Det samme gælder for hardware. I forhold til medarbejderne er det derfor vigtigt, at arbejdspladsen er god til at kommunikere valgte løsninger til medarbejderne og forklare, hvorfor det netop er disse løsninger, som er valgt. Overordnet set er det således hensynet til forretningen og driften, som skal være bestemmende for valget af software og hardware.

Det er også vigtigt, at arbejdspladsen åbner for adgangen til internettet på sikker vis og understøtter nye internet baserede kommunikationsformer.

3.4. EU – udveksling af data i digitalt format

EU stiller en række krav i forbindelse med udveksling af data i digitalt format. For en række institutioner indenfor ministerområdet vil det være væsentlig at kunne leve op til disse krav. Dette gælder f.eks. i forhold til materielregisteret i Trafikstyrelsen. Der skal således tages hensyn til disse krav i de videre strategiske overvejelser.

4. Beslutningsorienteret styring

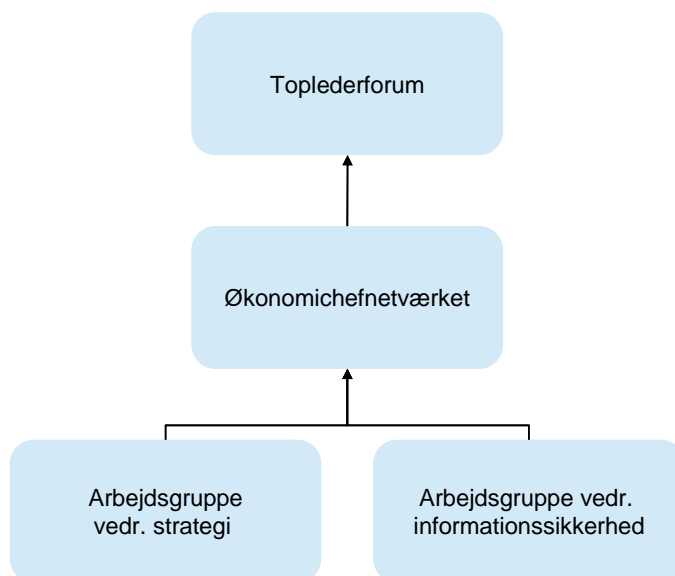
It-forvaltningen i Transportministeriet skal være beslutningsorienteret. Dette betyder, at en mere fokuseret styring end i dag, skal give Transportministeriet en robust tværgående ledelses- og forvaltningsstruktur, der kan indfri de forretningsmæssige krav og skabe resultater. Transportministeriet skal derfor have en klar ledelsesmæssig struktur i koncernen og i forhold til it-driftsfællesskabet og skal have klare retningslinjer for en god styring af it-investeringerne. De største institutioner skal være frontløbere i denne udvikling, så den kan være til gavn for de mindre institutioner i ministerområdet.

Derfor kan der for strategiperioden opstilles følgende målsætning: ”Styring af it-området i Transportministeriet skal gøres mere beslutningsorienteret.”

4.1. Strategisk styring

Den strategiske styring bliver løftet i to regi; dels bliver relevante problemstillinger af fælles interesse løftet i koncernfora med deltagelse af alle institutioner under ledelse af departementet, og dels bliver mere institutionsspecifikke og fagorienterede problemstillinger løftet af lederne i de enkelte institutioner.

Fig. 4.1. Organisering i koncernen

Ovenstående figur beskriver den organisering af koncernfora, der understøtter behandling af problemstillinger og opgaver af fælles interesse. Disse problemstillinger og opgaver vil typisk være:

- Sparring i forhold til it-strategiarbejdet
- Myndighedsopgaver i relation til it-området, herunder implementering af DS484, tilsyn med it-anvendelsen i ministerområdet og it-sikkerhedsarbejdet i bred forstand
- Koordinering af arbejdet med overgangen til Statens It
- Overordnet koordinering af systemejerskabet for ministeriets økonomisystemer
- Erfarings- og vidensdeling

Der er nedsat to arbejdsgrupper, hvor den ene gruppe arbejder med konkret udformning og opfølgning på nærværende koncern it-strategi, og den anden gruppe arbejder med koordinering af

informationssikkerhedsarbejdet. I førstnævnte arbejdsgruppe deltager typisk it-cheferne fra institutionerne og i sidstnævnte typisk informationssikkerhedsekspertter.

Disse to arbejdsgrupper refererer til koncernens Økonomichefnetwork bestående af koncernens økonomichefer.

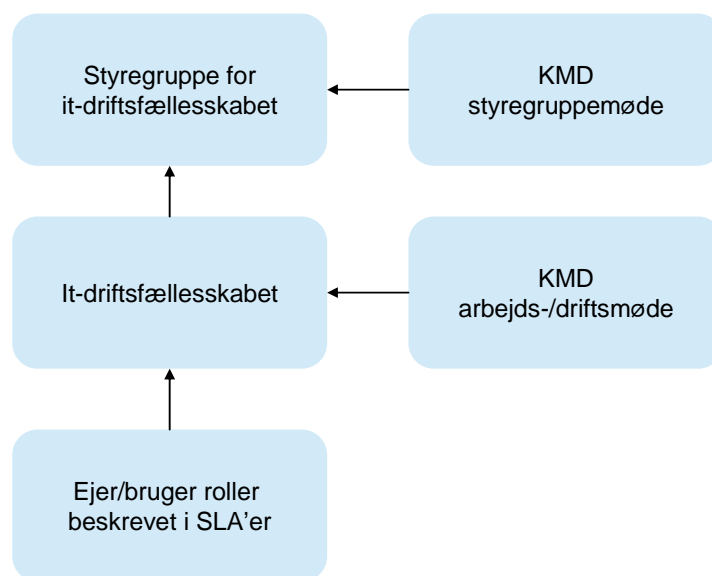
Økonomichefnetworket fungerer igen som bindeled til koncernens Toplederforum og rådgiver Toplederforum om it-forhold af særlig styringsmæssig og strategisk karakter. Toplederforum er Transportministeriets øverste koncernorgan.

De enkelte institutioner har typisk udarbejdet lokale it-strategier, der anviser, hvordan styring og governance i forhold til mere institutionsspecifikke og fagorienterede problemstillinger foretages lokalt.

4.2. Operationel styring

Den operationelle drift vedrører driften af fag- og administrationssystemer. I det følgende beskrives hovedprincipperne for varetagelse af den operationelle styring.

Fig. 4.2. It-driftsfællesskabets leverandørstyring

It-driften er for en række af Transportministeriets institutioner samlet i et driftsfællesskab, der har placeret driften hos en ekstern leverandør. Der er mellem departementet og de deltagende institutioner indgået leverancekontrakter (SLA'er), der beskriver arbejdsdelingen mellem institutionen på den ene side og it-driftsfællesskabet og den eksterne leverandør på den anden side.

Problemstillinger, der vedrører den nære operationelle drift, bliver taget op på arbejds møder mellem it-driftsfællesskabet og den eksterne leverandør. Problemstillinger af mere principiel og praktisk karakter bliver drøftet med styregruppen for it-driftsfællesskabet, hvor alle de deltagende institutioner er repræsenteret. Styregruppens indstillinger bliver taget op på styregruppemøder med den eksterne leverandør.

De institutioner på ministerområdet, som ikke deltager i it-driftsfællesskabet, varetager selv den direkte forvaltning af it-driften, in-house og gennem leverandør.

Herudover varetages alle it-opgaver, som ikke er omtalt i nærværende koncernstrategi, i udgangspunktet af institutionerne selv.

It-driften og it-opgaverne for de mindre institutioner på ministerområdet varetages primært af departementet.

4.3. Projektstyring

It-projekter, hvor de samlede budgetterede udgifter til anskaffelse og udvikling, herunder internt ressourceforbrug, udgør 60 mio. kr. eller derover, kan først iværksættes efter tilslutning fra Finansudvalget.

Væsentlige ændringer af it-projekter skal forelægges for Finansudvalget. Det gælder også projekter, der ikke har været forelagt Finansudvalget før iværksættelsen. Ændringer, hvor de samlede udgifter til anskaffelse og udvikling for et projekt ændres med 10 pct. eller derover og med mindst 6 mio. kr., er altid væsentlige ændringer. (Jf. Budgetvejledning 2010 pkt. 2.2.18).

Der er udarbejdet en statslig business case model, som det er bestemt ved cirkulære, at alle statslige it- og digitaliseringsprojekter over 10 mio. kr. skal benytte. Dette gælder også for reinvesteringer over 10 mio. kr. Business case'en fokuserer på de forretningsmæssige aspekter af løsningen, specielt beslutningsgrundlaget for den samlede investering og værdiskabelsen efter, at løsningen er taget i brug.

Transportministeriet har ikke en koncernfælles standard for en business case model. Hver institution har nogle standarder, som institutionen arbejder ud fra.

Transportministeriet lægger dog vægt på at have en pragmatisk, men struktureret tilgang til overvejelser om igangsætning og styring af it-projekter. Jo større projekterne er, des vigtigere er det med en struktureret tilgang til igangsætning og styring af projekterne.

Dette betyder, at Transportministeriet i relation til forrentningen af investeringen lægger vægt på, at forrentningen undersøges, og at der kun igangsættes it-projekter, der samlet set har en forretningsmæssig værdi.

Dette betyder også i relation til it-projekternes ledelse og styring, at Transportministeriet lægger vægt på, at ledelsen og styringen af it-projekterne følger en forud defineret metode, der sikrer ledelsesbehandling, gennemsigtighed i it-projekternes forskellige bestanddele samt gennemførelsen af en risikoanalyse i relation til it-projekternes økonomi og sikkerhed.

4.4. Forretningskritiske it-kompetencer

For at sikre at institutionerne til stadighed har de it-løsninger og deraf følgende it-kompetencer, som bedst muligt understøtter forretningen og arbejdsprocesserne, skal ledelsen i de enkelte institutioner have kendskab til de generelle udviklingstrends indenfor it.

Den fremherskende trend i strategiperioden vil være en fortsat outsourcing.

Institutionerne skal i strategiperioden således sikres, at udvalgte medarbejdere har kompetencer, der omfatter identifikation af nye muligheder, udarbejdelse af kravspecifikationer, evaluering og styring af leverandørernes løsninger, kontraktstyring samt ændringsstyring og projektledelse.

Desuden medfører en fortsat outsourcing, at institutionerne løbende skal fokuseres på, hvilke it-kompetencer, der skal være til stede in-house, og hvilke it-kompetencer, der skal outsources til den eksterne leverandør.

For de it-kompetencer, der beholdes in-house, afpasses og sikres uddannelse og kompetenceudvikling efter medarbejdernes behov f.eks. gennem strukturerede MUS-samtaler.

På koncernniveau erfaringsudveksles i forhold til gode løsninger mv.

5. Relevante fælles løsninger

Transportministeriet skal finde fælles løsninger, der er relevante og giver en forretningsmæssig værdi. Der kan være tale om både store og små fælles tiltag, som vil fremme en effektiv it-forvaltning.

Derfor kan der i strategiperioden opstilles følgende målsætning: "Der skal findes relevante fælles løsninger på it-området inden for ministeriet."

5.1. Statens It

Administrationsfællesskabet Statens It har ansvaret for at drive en effektiv it-understøttelse og sikre en høj og ensartet it-service på tværs af staten.

I første omgang er en række af statens it-fællesskaber gået sammen om en fælles drift af de administrative it-systemer. Transportministeriet er ikke en del af dette driftsfællesskab for nærværende. Senest i 2012 tager Statens It stilling til Statens Its videre forretningsudvikling.

På Transportministeriets område er der, jf. afsnit 4.2. Operationel styring, allerede etableret et driftsfællesskab for de mindre institutioner

For Transportministeriet gælder, at der i de større institutioner forefindes en række væsentlige unikke og forretningskritiske fagsystemer. Desuden er der på ministerområdet forskelle i administrative systemer. Adskilles driften af de faglige og administrative systemer, og flyttes de administrative systemer til Statens It, vil dette formentlig ikke medføre en umiddelbar stordriftsfordel for Transportministeriet eller staten, da der altid vil skulle opretholdes et væsentligt it-beredskab i Transportministeriet i forhold til de faglige systemer. Synergieffekterne realiseres så at sige ikke.

Statens Its videre forretningsudvikling kan forme sig efter flere strategiske forløb. En mulighed er, at alle statens it-forvaltninger bliver samlet i et fælles driftsfællesskab. En anden mulighed er en model, hvor statens it-forvaltninger samles i flere mindre driftsfællesskaber. Der eksisterer også den mulighed, at den nuværende struktur beholdes, men at der satses på at forhandle en fælles statslig sourcing aftale på plads, som de enkelte it-forvaltninger så udmønter.

Valg af forretningsudviklingsstrategi må bero på analyser af størrelsen af stordriftspotentialet i forhold til fælles administrative systemer. Transportministeriet vil følge Statens Its overvejelser om den videre forretningsudvikling og arbejde for de løsninger, som bedst passer til Transportministeriets behov.

5.2. It-arkitektur

It-infrastruktur er først og fremmest et institutionsansvar, men det tilstræbes at harmonisere og ensrette den grundlæggende it-infrastruktur (dvs. netværk, serveroperativsystemer, e-post, kalender-system mv.).

Udviklingen inden for den overordnede it-infrastruktur går mod etablering af såkaldte tynde klienter, hvor applikationerne tilgås som web-services frem for på den lokale maskine. I strategiperioden vil bl.a. IT-D undersøge fordele og ulemper i relation til løsninger baseret på cloud computing og virtual desktop. Anvendelse af sådan infrastruktur har den fordel, at de enkelte arbejdsstationer kan etableres med små maskiner, hvilket er mere fleksibelt og miljøvenligt.

Open Source applikationer kan etableres på arbejdsstationerne efter analyse af de enkelte institutioners behov. For institutioner, der deltager i it-driftsfællesskabet, skal der defineres et fælles

behov. Der er nu også åbnet for brugen af en åben dokumentstandard (Open XML), som understøtter integrationen mellem fagsystemer og ESDH-systemer.

Som led i arbejdet med at identificere relevante fælles løsninger, er de enkelte institutioner ligeledes forpligtigede til at informere hinanden om indførelse af nye applikationer eller andre tiltag, som kan have fælles interesse, gennem en e-mail kæde. Desuden kan institutionerne tjekke It- og Telestyrelsens børs for andre statslige institutioners erfaringer med indførelse af forskellige applikationer.

I koncern-regi er der igangsat et energieffektiviseringsarbejde. It indgår som en helt naturlig del af dette arbejde, da it i høj grad underbygger de fleste aktiviteter i forretningen Transportministeriet.

5.3. Indkøb

Den koncernfælles indkøbspolitik er formuleret i koncernens øvrige strategiske dokumenter, og gælder også for it-indkøb. Dette betyder anvendelse af fælles indkøb og fælles udbud, både i regi af Transportministeriet, men også i fælles statsligt regi (FM-aftaler).

Der er indgået SKI-aftaler med leverandører til køb af hardware udstyr, og senest er der indgået to statslige rammeaftaler om indkøb af it-konsulentytelser.

Statens indkøbsaftaler sætter rammerne for fastlæggelse og indkøb til en administrativ it-arbejdsplads.

5.4. Konkrete harmoniseringer og ensretninger

Følgende konkrete harmoniseringer og ensretninger er identificeret og gennemføres i strategiperioden:

- Gennemgå nuværende FM-aftaler bl.a. for pc-indkøb mhp. at søge indflydelse hos Statens Indkøb i retning af at gøre aftalerne mere fleksible
- Fælles løsning til digital medarbejdersignatur
- Fælles løsninger til dokumentboks (eDag3)
- Systemejerskabet af Navision Stat/ØS-LDV omlægges fra Transportministeriet til Økonomistyrelsen
- Indførelse af IndFak for Navision Stat brugere
- Indførelse af Campus og e-rekruttering

Der henvises til kapitel 7 Konkrete it-projekter - 2010 for en nærmere beskrivelse af projektindholdet af de projekter, som igangsættes i 2010.

6. Informationssikkerhed leve op til DS484 eller ISO27000-serien

Der kan i strategiperioden opstilles følgende målsætning: "Transportministeriets informationssikkerhed skal leve op til DS484 eller ISO27000-serien."

6.1. Ansvar

Toplederforum har det overordnede ansvar for den koncernfælles informationssikkerhedspolitik.

Den enkelte institutions ledelse har ansvaret for, at informationssikkerhedspolitikken følges indenfor hvert enkelt forretningsområde på en sådan måde, at informationssikkerheden og relevante aspekter af DS484 eller ISO27000-serien er med til at understøtte forretningen. Der er således valgfrihed i forhold til, hvilken standard institutionen ønsker at arbejde indenfor.

6.2. Tilsyn

Departementet skal føre tilsyn med informationssikkerheden i de underliggende institutioner, således at der sikres et passende sikkerhedsniveau i koncernen.

Tilsynet udmøntes gennem regelmæssig deltagelse i møder med informationssikkerhedsledergruppen (se også afsnit 4.1. Strategisk styring).

På skift i forhold til de enkelte institutioner, tages der på disse møder stilling til minimum følgende forhold:

- Sammenhæng mellem forretningsstrategi, it-strategi og informationssikkerhedspolitikken
- Sammenhængen mellem virksomhedsrisikovurderingen, it-strategi og it-beredskab
- Status for it-sikkerhedspolitikken
- Har it-anvendelsen givet anledning til bemærkninger om driftsstabilitet og tilgængelighed?
- Har it-anvendelse givet anledning til bemærkninger vedrørende de sikkerhedsmæssige forhold, herunder beredskabssituationen?
- Har institutionen taget stilling til de relevante forhold virksomheds-, regnskabs- og sikkerhedsinstruksen, herunder om virksomheden efterlever koncernfælles it-retningslinjer og regler?
- Organisering og styring af it-sikkerheden
- Forhold i relation til opfyldelsen af DS484, basale krav eller ISO27000
- Væsentlige it-sikkerhedsmæssige hændelser
- Opfølgning på evt. seneste it-revisionsrapporter, herunder evt. rapporter fra Rigsrevisionen
- Beskyttelse af klassificeret information

Der udarbejdes et referat fra møderne, som så fungerer som dokumentation for tilsynet i forhold til den enkelte institution.

6.3. Opfølgning

Departementet følger op på referatet med de enkelte institutioner.

Der udarbejdes desuden en samlet årlig tilsynsrapport til informationssikkerhedsgruppen.

7. Konkrete it-projekter - 2010

Nedenstående vises en oversigt over og en præsentation af større it-projekter, som netop er eller vil blive igangsat i 2010. Oversigten er således Transportministeriets it-handlingsplan for 2010. Kapitlet/handlingsplanen revideres årligt.

Projekterne er fordelt på de strategiske målsætninger.

Oversigten viser, at it-investeringerne hovedsagelig enten retter sig mod at gøre det lettere at være borger i Danmark (målsætning 1) eller effektiviseringen og forretningsudviklingen (målsætning 2).

7.1. Målsætning 1: Lettere at være borger og virksomhed i Danmark

Departementet – Nyt design på trm.dk

Departementet har igangsat en opdatering af Transportministeriets hjemmeside. Opdateringen indebærer et nyt design og en mere fleksibel funktion. Ligeledes indebærer opdateringen en ny platform baseret på Sitecore. Hjemmesiden forventes opdateret april 2010 og vil herefter løbende blive opdateret.

Trafikstyrelsen – Digitaliseringsprojekt – selvbetjeningsløsninger

Trafikstyrelsen gennemfører projektet "Let Administration". Det er projektets målsætning at etablere en række moderne og brugervenlige digitale løsninger til gavn for borgere og virksomheder. Løsningerne skal også bidrage til og indgå i en forenkling af Trafikstyrelsens administration på de givne fagområder, og procesudvikling og –forenkling indgår derfor også i projektets mål. Løsningerne skal i videst mulig omfang integreres med ESDH-systemet for at sikre hurtig og effektiv sagsbehandling.

Projektets primære fokus er udvikling af en række nye digitale løsninger, bl.a.:

- En generisk ansøgningsportal, som primært vil være rettet mod virksomheder
- En løsning, der samler relevante informationer om et specifikt køretøjs specifikationer samt dets synsrapporter. Og direkte afledt heraf nem adgang til informationer vedr. syns- og omsynsvirksomhederne samt Trafikstyrelsens tilsynsrapporter for disse virksomheder
- Revidering og videreudvikling af eksisterende digitale borger- og virksomhedsrettede løsninger

Alle løsninger integreres i borger.dk hhv. virk.dk. Projektet gennemføres i perioden 2010-2011.

Statens Luftfartsvæsen – Ny brugervenlig og handlingsorienteret hjemmeside

SLV vil revidere det bestående website og herefter gradvist implementere et nyt. Det er et mål og succeskriterium, at websitet giver en nytteværdi for brugerne, bl.a. ved at fremhæve unikke data og produkter, understøtte selvbetjening, minimere sagsbehandlingen, understøtte og fokusere SLVs kerneforretning og endelig gøre SLV mere transparent for brugerne.

Konceptet for den nye hjemmeside (SLV.dk) prioriterer derfor handlings- og værktøjsbaseret information frem for den statiske information ud fra følgende principper:

- Information skal føre til handling
- Værktøjer prioriteres over information
- Værktøjer distribueres til "partner-sites" hvor det er muligt
- Selvbetjening skal opleves som en service
- Statistik skal bruges aktivt

Revisionen af websitet starter i 2010.

Kystdirektoratet – Modernisering af hjemmeside og intranet – nyt CMS

Kystdirektoratet er i gang med at udvikle en ny hjemmeside og et nyt intranet, herunder stille relevante selvbetjeningsløsninger til rådighed for borgere og erhvervsliv. Løsningerne vil kunne anvende Nem Log-in og blive præsenteret i borger.dk. Arbejdet er igangsat medio 2009. Efter tilbud fra fire leverandører, er der valgt en CMS-løsning fra firmaet MCB A/S, og CMS-løsningen vil være grundlaget for både den nye hjemmeside og det nye intranet. Hjemmeside og intranet forventes at være moderniseret marts 2010, selvbetjeningsløsninger dog først maj 2010.

Vejdirektoratet – Trafik på borgerportalen

Målet med borgertemaet Trafik og transport på borger.dk er at samle og udvikle sammenhængende, digitale tjenester, der både giver borgeren og det offentlige fordele i form af sparet tid, bedre overblik og enklere sagsbehandling. Vejdirektoratet er tovholder på temaet Trafik og transport og dermed formand for styregruppen. Styregruppens medlemmer er Vejdirektoratet, DSB S-tog, Rejseplanen, Politiet, KL og Københavns Kommune.

Der arbejdes videre i følgende faser:

- Oprydning i eksisterende tema på borger.dk, gennemførelse af umiddelbart realiserbare ideer og parkeringskortløsning
- Inddragelse af nye parter og "Min bil"-tema (der forudsætter nye parter)
- Realtid, lokationsbestemte tjenester osv. (ikke muligt på nuværende tidspunkt)

Borger.dk er allerede etableret.

7.2. Målsætning 2: Understøtte effektivisering og forretningsudvikling

Departementet – ESDH- og work flow-system

Departementet har indført et nyt ESDH- og work flow system. Det er selskabet c-Brain, der har leveret den softwaremæssige understøttelse i form af programmet F2. F2 har digitaliseret de interne forretningsgange i departementet, således at sagsbehandling, vidensdeling og forelæggelser nu kun foregår elektronisk. Sammen med en øget gennemsigtighed i sagsgangene og en forenkling af journaliseringspraksis, har F2 medført en effektiviseringsgevinst. F2 blev indført januar 2010.

NAVIAIR – Opgradering af administrative systemer

Versionsopgradering af SAP, opgradering af operativsystem fra XP til Windows 7 og installering af overvågning af it-miljø gennemføres i løbet af 2010 (2011).

Trafikstyrelsen – ESDH- og work flow-system

Trafikstyrelsen er i gang med at implementere et nyt ESDH-system. Løsningen er Software innovations 360. Systemet implementeres fuldt ud, således at journalisering, dokumenthåndtering og sagsstyring undersøttes. Derudover bliver enkelte fagsystemer integreret på sigt, således at sagsbehandlingen kan løses i en og samme arbejdsgang. Der forventes derfor en effektiviseringsgevinst på disse områder. Systemet forventes ibrugtaget pr. 1. juni 2010 og integrationerne til fagsystemerne påbegyndes i december 2010.

Trafikstyrelsen, departementet, mindre institutioner – Tidsregistrering

Institutionerne har indgået kontrakt med KMD om indførelsen af Time-sag til styring af tidsregistrering, ferie og andet fravær. Time-sag forventes at effektivisere sagsgange, da det vil eliminere flere manuelle arbejdsprocesser, bl.a. vil ferieansøgninger foregå som work flow. Systemet implementeres i første halvdel af 2010.

Statens Luftfartsvæsen – Work flow-system

Statens Luftfartsvæsen har i 2009 indført et digitalt work flow system (Adobe Enterprise Process Management) til håndtering af pilotcertificeringer og nyansættelser. Work flow systemet skal også binde ESDH-systemet sammen med tilsynssystemet samt pilotuddannelser. Denne sammenkædning forventes at være udført i løbet af 2010.

Vejdirektoratet – ERP-program

Vejdirektoratet er i gang med at gennemføre et ERP-program, i hvilket der sker tilpasning af den måde som direktoratet anvender SAP på, herunder skal der ske udvidet brug af SAP og der skal ske større integration med andre it-systemer. Til at styre gennemførelsen af de mange enkelt-projekter er der dannet en ERP-programenhed, der skal stå for den tværgående styring, koordinering og opfølgning. Programmet løber frem til og med 2011.

7.3. Målsætning 3: Beslutningsorienteret styring

Der afholdes løbende møder.

7.4. Målsætning 4: It-sikkerhed leve op til DS484/ISO27000

Transportministeriet – Informationssikkerhedsstandarder

Der igangsættes et projekt, der har til formål at liste fordele og ulemper mellem DS484 og ISO27000-serien. Projektet placeres i it-sikkerhedsgruppen.

7.5. Målsætning 5: Relevante fælles løsninger

Transportministeriet – e-rekruttering, Campus og IndFak

På tværs af staten er Personalestyrelsen i gang med at indføre et kursus- og kompetenceudviklingssystem, Campus, samt et elektronisk rekrutteringssystem. Økonomistyrelsen er i gang med at indføre et elektronisk faktureringsystem IndFak, som dog kun indføres for institutioner, der anvender Navision Stat. Systemerne forventes implementeret i løbet af 2010.

Transportministeriet – Aftale for pc-indkøb

Gennemgå FM-aftaler for bl.a. pc-indkøb.

Transportministeriet – Fælles driftsafvikling af alle NS-platformer

Driftsafvikling af Navision Stat i Økonomistyrelsens regi.

Transportministeriet – Digital medarbejdersignatur

Etablering af fælles løsning.

Transportministeriet – Dokumentboks

Etablering af fælles løsning.

Transportministeriet – Strategi for udskiftning af pc-arbejdspladser

Der igangsættes et projekt, der peger på en strategi for udskiftning af pc-arbejdspladser efter udfasning af de eksisterende pc-ere i 2011 i it-driftsfællesskabet, herunder analyseres løsninger baseret på cloud computing, virtual desk-top og forskellige software løsninger. (Vejdirektoratet, Naviair, Banedanmark, Kystdirektoratet og Statens Luftfartsvæsen er ikke med i it-driftsfællesskabet).

Transportministeriet
Frederiksholms Kanal 27F
1220 København K
Telefon 33 92 33 55
Telefax 33 12 38 93
trm@trm.dk
www.trm.dk